

FIȘA DISCIPLINEI

Economie și mod de viață

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4. Domeniul de studii	Studii culturale
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Etnologie
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Economie și mod de viață				Codul disciplinei	LLD2231
2.2. Titularul activităților de curs		Conf. Dr. Szabó Á. Töhötöm					
2.3. Titularul activităților de seminar		Conf. Dr. Szabó Á. Töhötöm					
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- efectuează cercetare științifică - gestionează date în domeniul cercetării - scrie publicații științifice - promovează inovarea deschisă în cercetare - asigură managementul de proiect - Diseminează rezultatele în rândul comunității științifice - gestionează cunoștințele în vederea unui impact strategic - aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare - aplică metode științifice - Promovează implicarea publicului în cercetare - desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar
Competențe transversale	da dovada de initiative • respecta angajamente • își asuma responsabilitatea • gândește rapid • da dovada de auto-reflecție • da dovada de curiozitate • abordează provocările în mod pozitiv • gândește analitic • respecta diversitatea valorilor și a normelor culturale • face față incertitudinii • se adresează unui public • lucrează în echipe • arată încredere • demonstrează loialitate • arată empatie • face față stresului • lucrează eficient • gândește critic • apreciază diversitatea expresiilor culturale și artistice • da dovada de dorință de învățare • identifică probleme • efectuează căutări pe internet • da dovada de competență interculturală • lucrează independent • gândește în mod creativ •

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Scopul disciplinei este de a introduce studenții în analiza proceselor de economie cotidiană prin exemple istorice și recente, precum și a arăta schimbările continue ale relațiilor dintre natură-om-cultură.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.2 Obiectivele specifice	• Concepte de bază legate de economia țărănească: economia arhaică și productivă (și în mai mică măsură consumul, mai ales: alimentația), procese caracteristice • Prezentarea tradițiilor de producție ale popoarelor din Europa de Est în context istoric și European, având în vedere relațiile dintre așezăminte și alimentație • Prezentarea activităților economice, în special problemelor recente legate de activitățile economice în contextul producției gospodărești și agricultura industrială • Prezentarea schimbării alimentației, și analiza critică a acestor procese

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Ideea economicului, locul ei în sistemul culturii. Relația dintre economie, societate și cultură	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Probleme adaptării ecologice și economia	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Rolul tehnicii, prima revoluție agrară	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Economie țărănească și utilizarea pământului în Bazinul Carpatic.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Tehnici, mașini și unelte noi în agricultură. A doua revoluție agrară	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Locul și rolul culesului din natură în economie.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Pescuitul și vânătoarea ca zone de frontieră, rolul lor în economia țărănească	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Creșterea animalelor, tipuri de păstorit	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Între cules și producție agricolă: pomicultura și viticultura	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Cerealele și sisteme mari istorice-ecologice-regionale în cultivarea cerealelor	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

Plante și culturi din Lumea Nouă. Răspândirea porumbului și cartofului în Europa	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Autarhia și producția de marfă, întreprinzătorii în economia rurală. Producția de legume	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Componentele schimbărilor structurale în economi țărănească.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Noi tendințe în producția alimentară, protecția mediului și agricultura industrială	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	

Bibliografie obligatorie

BRAUDEL, Fernand: *Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus XV-XVIII. század. A mindennapi élet struktúrái: a lehetséges és a lehetetlen*. Gutta Kiadó, Budapest, 2004. (de más kiadásban is elérhető)

GUNDA Béla: *Ethnographica Carpatica*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1966.

FÉL Edit – HOFER Tamás: *Arányok és mértékek a paraszti gazdálkodásban*. Balassi Kiadó, Budapest, 1997.

HOFFMANN Tamás: *Európai parasztok. A munka*. Oriris Kiadó, Budapest, 1998.

KISBÁN Eszter: Táplálkozáskultúra. In: Füzes Endre – Kisbán Eszter (szerk.): *Magyar Néprajz IV. Életmód*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1997, 417–583.

MONTANARI, Massimo: *Éhség és bőség. A táplálkozás európai kultúrtörténete*. Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 1996.

SZILÁGYI Miklós (szerk.): *Magyar Néprajz II. Gazdálkodás*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2001.

Bibliografie recomandată

ANDRÁSFALVY Bertalan: *A Duna mente népének ártéri gazdálkodása*. Ekvilibrium Kiadó, h. n. 2007.

BALASSA Iván: *A magyar kukorica*. Akadémiai kiadó, Budapest, 1960.

BALASSA Iván: *Az eke és a szántás története Magyarországon*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1973.

BALASSA Iván: *Tokaj-Hegyalja szőlője és bora*. Tokaj, 1991.

BALOGH István: A paraszti gazdálkodás és termelési technika. In: Szabó István (szerk.): *A parasztság Magyarországon a kapitalizmus korában*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972. 349–428.

BOVÉ, José – DUFOUR, Francois: *A világ nem eladó. Parasztkok a „korcs-étel” ellen*. Magus Design Stúdió Kft., 2002.

CSOMA Zsigmond: A hagyományos gazdálkodási kép és az etnikai azonosságtudat a Kárpát-medencében. 18–19. század. In: Keszeg Vilmos (szerk.): *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 1*. Kolozsvár, 1992. 7–23.

ÉGETŐ Melinda: *Az alföldi paraszti szőlőművelés és borkészítés története a középkortól a múlt század közepéig*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993.

FÜZES Endre: *A gabona tárolása a magyar parasztgazdaságokban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984

KÓSA László: *A burgonya Magyarországon*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1980

KOTICS József: Okszerű méhészet – paraszti polgárosulás. *Ethnographia* 1993. CIV. 435–442.

SZILÁGYI Miklós: *A népies halászat, vadászat és gyűjtögetés lexikona*. Debrecen, 2008.

VARGA Gyula: A parasztgazdaság munkaeszközei. In: Szabó István (szerk.): *A parasztság Magyarországon a kapitalizmus korában*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972. 267–348.

VIGA Gyula: *Tevékenységi formák és a javak cseréje a Bükk-vidék népi kultúrájában*. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986.

WELLMANN Imre: Községi rend és egyéni törekvések a 18. századi falu életében. *Történelmi Szemle*, 3. 1980. 376–449.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Principiile economice, reciprocitate, redistribuție, piață	Analiză de texte, întrebări, dezbateri	
Reciprocitate și darul în economie	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Relațiile dintre gospodăriile țărănești, forme de cooperare, împrumutul de muncă, claca	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Situația țăranimii din România în timpul capitalismului între tradiționalism și economia de piață. Cooperativa.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Punctele de vedere ale antropologiei ecologice în studierea economiei	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Gospodăria țărănească și unitatea de bază: lotul țăranesc. Formarea și funcționarea loturilor	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Comunitate și individualism în producția țărănească: rolul sălașelor. Formarea sistemului de sălașe și importanța acestora	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Funcționarea gospodăriei țărănești în timpul capitalismului	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Muncile agricole și principala resursă a gospodăriei: corpul uman	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Auto-aprovizionarea, gospodăria și economia țărănească.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Gospodăria țărănească în contextul relațiilor de piață.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Posibilități de categorizare ale gospodăriilor țărănești. Condițiile interne și externe ale producției înainte și după socialism.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Antreprenorii în zonele rurale, de la economia țărănească la economia de piață. Agricultură și cultura antreprenorială	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Gospodărie, economie, familie, întreprindere, strategie și practică, subzistență și piață: cum arată economia locală/familială astăzi.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina a fost concepută în concordanță cu curriculele departamentelor de etnologie-antropologie din universitățile din Debrecen, Szeged, Pécs, Budapest, și cu consultarea principalilor angajatori (muzee, instituții și organizații culturale). Totodată are ca scop ca studenții să însușească capacități de analiză generală individuală care să le ajută pe parcursul carierei în diferite instituții și locuri de muncă

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Parcurgerea și însușirea materialului, prezentarea critică	Examen oral	50%
10.5 Seminar/laborator	Parcurgerea și însușirea materialului	Examen scris	25%
	Completarea exercițiilor în timpul semestrului	Activități în cadrul seminarelor	25%
10.6 Standard minim de performanță			
- Însușirea conceptelor de bază - Capacitatea de prezentare individuală și evaluarea critică a proceselor majore - Capacitatea analizei și interpretării fenomenelor sociale			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

10 INEGALITĂȚI REDUSE 		12 FELELŐS FOGYASZTÁS ÉS TERMELÉS 					17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	

Data completării:
24. 01. 2025

Semnătura titularului de curs

Szabó Á. Tőhötöm

Semnătura titularului de seminar

Szabó Á. Tőhötöm

Data avizării în departament:
10.02.2025

Semnătura directorului de departament

Szabó Á. Tőhötöm

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului